

**Om posten i Kind
vid gränsen till Småland**

Med uppdatering till 1996

Erik Lindgren

Posthistorisk skriftserie 116

FÖRORD

I några tidigare småhäften har vissa delar av Kinds härads posthistoria redovisats. Med detta häfte berörs det intressanta gränsområdet mot Småland och blir därmed en direkt anknytning till de båda böckerna "Kommunikation i Västbo" och "På post i Mo härad". Dessa kan rekvireras från Förlaget på post, Box 222, 351 05 VÄXJÖ.

Lantbrevbärarna räddade det lokala postkontoret

■ DALSTORP

Lantbrevbärare och postkassör. Barbro Andersson och Johnny Pettersson är sedan ett par månader tillbaka både och. Tack vare dem får Dalstorpsborna ha kvar sitt postkontor.

LOTTA
HELLSTRÖM 0325-108 10

Lantbrevbärarna har sina rullande postkontor, men många kunder vill ändå ha ett stationärt kontor där de

kan utträtta sina postären- den.

Samtidigt som lantbrevbärarna fick beskedet om att de skulle flyttas till Limmaröd och kontoret läggs ner fick de erbjudande om att sköta kassan själva.

Beslöt försöka

- Om inte vi tog hand om det skulle en del av den servicen flyttas till någon butik som på så många andra håll, säger Johnny Pettersson. Vi tänkte över det där och beslöt oss för att försöka.

- Vi ville pröva och se för att kunna ha kontoret

kvar, tillägger Barbro Andersson.

Nytt för båda

Det har blivit en del nytt för de båda att lära sig. Inte bara kassan utan även datorn som det tar lite tid att bli bekant med.

- Det är nytt och ovant, tycker Johnny Pettersson.

De nya arbetsuppgifterna ska de sköta utöver lantbrevbärarjobbet så det blir lite stressigt ibland. Förutom de båda lantbrevbärarna finns där en stadsbrevbärare, men alltså inte längre någon postmästare. Den tjänsten drogs in.

- En dag i veckan får hjälp av en postkassör från Tranemo, berättar Johnny Pettersson. I övrigt ska klara samma jobb på personer som vi var fyra förut.

Och det går genom nskat öppethållande, god ja och serviceanda.

- Vi hoppas och tror Dalstorpsborna är nöjda med att kontoret finns kvar och vi har fått många beröm på det, säger Barbro Andersson.

- Och när det gäller praktiska arbetet ska väl fungera allt bättre vi får mera rutin.

Gölingstorp

Regeringen beslöt i mars 1860 att poststationer skulle få inrättas för att "såsom speditjonskontor, för mera avlägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition". Detta initierade skrivelser från poststyrelsen till länsstyrelserna för att skapa en översiktlig bild av önskemålen.

Det dröjde några månader innan sådana brev kom i väg och på vissa håll tog det tid innan länsstyrelserna kom med några förslag. Till länsstyrelsen i Älvsborgs län skrev poststyrelsen först den 29 november 1860 och begärde förslag på orter, där poststationer kunde behövas.

Kontakten med kronofogdarna drog ut på tiden och landskansliets svar till poststyrelsen daterades så sent som den 26 juni 1861, då åtskilliga poststationer redan hunnit inrättas på olika håll i landet. Förslag förelåg nu om fyra poststationer i Älvsborgs län, i Vårgårda järnvägsstation och i Steneby skolhus samt i gästgivaregårdarna Mörlanda och Gölingstorp. En kronofogde hade förutom Gölingstorp föreslagit Trädet vid landsvägen mellan Falköping och Ulricehamn samt i länsmannens tillfälliga bostad Ellebäckstorp i Frölunda socken. Intressant är landskansliets motivering för att inte acceptera de båda sistnämnda platserna:

"Då någon ordinarie post icke framgår å dessa vägar, anser sig Konungens Befallningshavande icke kunna understödja berörda förslag".

Man ville undvika kostnaden för nya postföringslinjer och snart sagt de flesta nya poststationer under initial-åren 1861-1862 hamnade vid redan befintliga postlinjer.

I Gölingstorp öppnades en poststation den 1 juli 1862, liksom i Mörlanda och Steneby. I Vårgårda blev det klart redan den 1 januari 1862 med stinsen Fredrik Sundler som ansvarig för posten. Där om berättas i boken "HUMLEGUBBAR" på sid 32.

Lantbrukaren Oscar Carlsson blev föreståndare för poststationen i Gölingstorp, den första i Västergötland på linjen Jönköping-Göteborg. Denna linje avvek i Mohärad från postvägen Jönköping-Halmstad.

Carlsson hade sin posttjänst kvar till sin död, eller i mer än 41 år. Fröken Jenny Charlotta Franzén gick in som vikarie i november 1903 innan den nye innehavaren, Carl Axel Carlsson, tillsattes med 1904 års ingång.

Poststationen i Gölingstorp blev mer än 100 år gammal. Den ersattes med lantbrevbäring den 1 juli 1964.

Över Gölingstorp expedierades posten till det postombud som fanns i Ljungsarp 1929-1944. Dess datumstämpel hade gravyren GÖLINGSTORP POB 1. Det postombud (inlämningsställe), som ersatte poststationen i Ljungsarp efter dess indragning 1967, hade däremot gravyren LIMMARED POB 2 i datumstämpeln.

271.			
Jönköping—Göteborg.			
(Från den 8 augusti 1881.)			
Th.	—	11,0	3,8
			<i>Jönköpings postkontor</i>
			(Häremellan gemensamt med posten å linien Jönköping—Smålandsstenar.)
Th.	4,50	5,0	1,4
			<i>Mohärads poststation</i> (Unnaryds ggd.) ..
Th.	7,15	7,30	1,6
			<i>Gölingstorps poststation</i> (gästggd.)
Th.	10,0	10,15	1,5
			<i>Tranemo poststation</i> (Tostarps gästggd.)...
F.	12,30	1,0	1,8
			<i>Svenljunga postexpedition</i> (gästggd.)...
F.	3,45	3,45	1,6
			<i>Hunnaryds gästgifvaregård</i>
F.	6,15	6,45	1,0
			<i>Skene postexpedition</i> (gästgifvaregård) ..
F.	8,15	8,15	1,4
			<i>Bonaruda gästgifvaregård</i>
F.	8,45	9,0	1,1
			<i>Hysna poststation</i> (Sandvad)
F.	10,45	11,0	1,1
			<i>Hellingsjö poststation</i> (gästgifvaregård)...
F.	2,0	2,15	2,0
			<i>Landvetters poststation</i> (gästgifvaregård)
F.	4,30	—	1,5
			<i>Göteborgs postkontor</i>
			17,6
277.			
Sämb—Gölingstorp.			
(Gångpost.)			
(Från den 11 augusti 1881.)			
O.	—	6,30	1,3
			<i>Sämbs poststation</i> (skolhus)
O.	9,45	10,0	0,7
			<i>Dalstorps poststation</i> (Hjelmafors)
O.	11,45	—	2,0
			<i>Gölingstorps poststation</i> (gästgifvaregd.)

1881 års tidtabell för den genomgående postlinjen från Jönköping till Göteborg avslöjar bland annat de olika poststationernas belägenhet. Postens skjutsades en gång i veckan i vardera riktningen och många entreprenörer hade var sitt kontrakt för en delsträcka. Från Gölingstorp utgick en sidolinje till Sämb (lilla tidtabellen).

Nittorp

År 1935 gjorde ett antal korrespondenter framställning till poststyrelsen om postbefordran med buss från Limmaröd över Haga till Nittorp. I Nittorp hade man då lantbrevbäring från Gölingstorp. Ett senare inlämnat önskemål avsåg inrättande av ett postombud i Nittorp. Postdirektionen i Göteborg var efter en omfattande utredning villig till önskemålen och föreslog i ett brev till poststyrelsen den 3 december 1935 att lantbrevbäringen Gölingstorp-Nittorp skulle utsträckas till vägskälet på 700 meters avstånd söder om Nittorps kyrka och att ett postombud skulle inrättas i Nittorp. På grund av omläggning av busstrafiken kom det emellertid smolk i mjölken och efter ytterligare undersökning fann poststyrelsen den 8 maj 1936, att ärendet då inte skulle föranleda någon åtgärd. Senare tillkomna ändringar med bland annat en poststation i Ljungsarp och effektivisering av lantbrevbäringen bidrog till att det aldrig inrättades något postombud i Nittorp

Dalstorp

Poststationen med namnet Dalstorp inrättades med 1875 års ingång i Hjelmafors, där bruksägaren L P Eklundh antogs till föreståndare. Han fick också ansvara för den samtidigt inrättade gångposten mellan Dalstorp och Gölingstorp med en ersättning av 95 öre per mil.

Eklundh gjorde i ett brev till poststyrelsen den 16 november 1875 ett försök att få poststationen namnändrad till Hjelmafors. Efter utredning avsåg poststyrelsen framställningen den 24 mars 1876.

Eklundhs årsarvode som poststationsföreståndare, 150 kr, var oförändrat när efterträdaren, handlanden Robert Westerlund tog över poststationen den 1 oktober 1896, men det höjdes till 200 kronor från år 1900.

I samband med Westerlunds tillträde uppstod frågan om var poststationen borde ligga. Man enades vid kommunalstämman den 7 juli 1896 om "att den bästa plats för poststationen är där den nu är på Wik, emedan där tillstöter vägar från flera håll och största affärsverksamheten där omkring". Vid därefter genomförd omröstning för den händelse poststationen skulle flyttas från Wik föll 529 röster för att den skulle ligga vid skolan och 275 röster för att den skulle ligga i Hagalund.

Många intressen konfronterades med varandra, sedan man flyttat poststationen till Hagalund mot flertalsrösterna. Knappt tio år senare tog även Ölsremma församling ställning till frågan om platsen genom en extra kommunalstämma den 29 januari 1905. Då hade den församlingen fått avslag på sin framställning om en egen poststation. Det blev ett mer än 30 foliosidor långt ärende som följde på frågan om den rätta platsen för Dalstorps poststation. Ärendet blev avgjort av poststyrelsen den 22 augusti 1905 utan att poststationen blev flyttad igen. Det hade då också behandlats av kommunalstämman den 31 januari 1905, varvid fyrkantsröstningen hade visat på 1151 röster för att lägga poststationen i Dalstorps folkskola och 873 röster för att den skulle vara kvar i Skogarp (Hagalund). Listor hade cirkulerat för opinionsbildning och en och annan som skrev på, ångrade sig efteråt och kom in med särskilda brev i frågan.

Även Hulareds församling tog ställning till frågan om platsen för poststationen vid en extra kommunalstämma den 30 april 1905 och uttalade sig enligt protokollet enhälligt för den ifrågasatta flyttningen av följande skäl: "Vi kunna få avgående och ankommande post med våra skolbarn, som gå till Dalstorps folkskola. En olägenhet av den nuvarande postordningen för Hulared är, att med postbudet avsänd post får kvarligga på poststationen i Dalstorp 2 dagar i veckan innan den blir befördrad, och värdeförsändelser ej kommer till Hulared förr än 8 dagar efter de anlänt till Dalstorps poststation. Post som fordrar snabbare behandling, måste vi därför med extra bud avsända till Limmareds station".

En av orsakerna till att flyttningen inte blev av torde ha varit att kronofogde Vilhelm Svensson avstyrkte bifall

i ett brev till postinspektören den 9 augusti 1905. Tungt vägde också uttalandet den 25 juni 1905 av postmästare Ljungberg i Ulricehamn, ur vilket följande citeras:

"Att förflytta en sådan, till allas tjänst stående inrättning, som en postanstalt, från allmänt trafikerad väg, t o m vägkorsning, till en avsides liggande lägenhet även om där inrymmer en folkskola, torde medföra sådana olägenheter för den stora korresponderande allmänheten, att dessa ej kunna uppvägas av möjligheten för en och annan att med skolbesökande barn ombesörja sin posthämtning; icke heller åtgärden försvaras därmed, att en pastorsexpedition därigenom möjligen finge något förkortad postväg, helst, enligt vad av handlingarna framgår, en kronofjärdingsman - som ju också har viktig tjänstepost - skulle genom förflyttningen tillskyndas olägenhet".

I den händelse poststationen i Dalstorp skulle blifva förlagd till folkskolan, är jag villig att åtaga mig poststationsföreståndarebefattningen för samma lön som den nuvarande poststationsföreståndaren.

*Dalstorp den 21/1 1905
Gösta Gunnar,
Lärare.*

Folkskolläraren var intresserad av att bli föreståndare för poststationen, men flyttningen blev inte av.

Postmästarens uttalande förstärktes av att postinspektör Otto Schütz anmälde till poststyrelsen att "efter att vid företagen tjänsteresa i orten hava berett mig tillfälle att å ort och ställe taga närmare kännedom om förhållandena även för egen del bildat mig det omdöme, att poststationen i fråga innehar fullt central och lämplig belägenhet samt skötes på ett tillfredsställande sätt".

Handelsbiträdet Ernst Oskar Brolin övertog poststationen 1911 och från augusti 1915 blev handlanden Nils Ebbe Nordvall föreståndare. Han följdes i april 1942 av Göran Melander, vars hustru Ingrid tog över 1960. Hon fick uppleva sådan trafikökning att poststationens status höjdes. Från den 1 oktober 1966 hette det postexpedition, en term som 1977 byttes till lokalpostkontor. Prefixet "lokal" ströks med 1986 års ingång. Efter sin pensionering har Ingrid Melander ägnat mycken tid åt att studera ortens historia.

Postmästare Elisabeth Johansson tog hand om poststationen 1985 med ansvar för service till 600 hushåll, inklusive dem på två lantbrevbäringslinjer. Till julrushen 1987 kunde postkontorets personal glädja sig åt att ta utökade och renoverade lokaler i bruk. Med dem glädde sig också kunderna som under hela invigningsdagen blev bjudna på kaffe.

Men ingen glädje varar beständigt. Posten planerade att dra in postkontoret från och med februari 1994. På ett ovanligt sätt löstes problemet, åtminstone tills vidare, genom att lantbrevbärarna åtog sig att sköta kassaexpeditionen. Ett urklipp om detta ur Borås Tidning återges på sid 2.

På sid 19 finns en förminskad reproduktion av en av de många handlingar som lades till ärendet om eventuell flyttning år 1905 av posten i Dalstorp.

Grönahög

Från Marbäcks poststation inrättades med 1875 års början en gångpostlinje över Grönahög till Mohärads poststation i Unnaryd vid den stora stampostlinjen mellan Jönköping och Halmstad. Föreståndare för den samtidigt inrättade poststationen i Grönahög blev skolläraren J Gustafsson med 100 kronor i årsarvode. Det var han som också fick ansvaret för postföringen mellan Grönahögs och Mohärads poststationer. För denna del av postansvaret fick han ersättning med 79 öre per mil. Det framgår inte av handlingarna vem han lät utföra detta uppdrag.

Den undersökning av poststationernas lönsamhet som poststyrelsen anbefallde i september 1875, resulterade i bl a att postmästare Hans C M Virgin i Ulricehamn bedömde poststationen i Grönahög "obehövlig för tjänstebrevs avsändande", Gustafsson hade sålt frimärken för 121 kronor under år 1875.

Det blev ändå ingen omedelbar indragning av poststationen, utan man avvaktade den omorganisation som skulle följa på det väntade beslutet om lantbrevbärning i Västergötland. Den planeringen inbegrep indragning av poststationen i Grönahög, men ett brev den 7 april 1878 från ledamoten i riksdagens andra kammare S Fr. Norén räddade stationen. I stället kom poststationen i Marbäck i farozonen genom att Norén framhöll, att postföringen till Grönahög borde utgå från Sämb med samtidig indragning av poststationen i Marbäck.

Med viss justering löstes frågan på det sättet och man offrade alltså poststationen i Marbäck för att behålla den i Grönahög. En gångpost inrättades från Dalstorps poststation i Hjelmafors över Ölsremma till Grönahög och Marbäcks poststation blev indragen den 31 mars 1879. Den återinrättades åtta år senare.

Skollärare Gustafsson sade upp sig i januari 1882 från sin befattning som poststationsföreståndare i Grönahög. På kronofogdens förslag utsågs nu handlanden J Westerlund i Uddagården till ny föreståndare. Elva år senare tog arrendatorn Johan Gottfrid Kjellén ansvaret för posten. Under hans tid blev postföringen mera frekvent. Ölsremma och Grönahögs socknars kommunalstämmor gjorde i maj 1897 genom sina ordförande framställning till poststyrelsen om att postförbindelsen på linjen Dalstorp-Grönahög skulle ökas från två till tre turer i veckan. Poststationsföreståndarna i Dalstorp och Grönahög samt postmästaren i Ulricehamn och kronofogden i Redvägs och Kinds fögderi tillstyrkte bifall och postinspektionen i Göteborg upprättade ett förslagskontrakt med dåvarande postföraren, hemmansägaren Johan August Jonasson i Torp Vestergården. Han accepterade att gå tre turer i veckan med en ersättning av kr 1:33 per tur fram och åter från och med juli 1897. Han gick från Dalstorps poststation i Hagalund kl 6 på morgonen tisdagar, torsdagar och lördagar och kom till Grönahögs poststation i Uddagården kl 9.15. Återfärden började han kl 13 och kom tillbaka till Dalstorp kl 16.15, allt enligt den uppgjorda tidtabellen.

Johan Gottfrid Kjellén blev posten trogen till sin död den 18 maj 1931. Handlanden Gustaf Adolf Kjellén blev ny föreståndare, även han med en lång verksamhetsperiod. När han fick pension den 1 juli 1965, tog lantbrevbäraren Runo Thunvall över som vikarie i avvaktan på att en planerad omorganisation skulle genomföras. Den ägde rum med utgången av mars 1970 och innebar indragning av poststationen. De 124 hushåll som hade betjänats av poststationen blev tillförda en lantbrevbäringslinje från Ulricehamn, liksom 44 hushåll i Påbo, Skogen och Odela med dittillsvarande adress Gällstad.

Postens planer gick ursprungligen ut på att lantbrevbäringslinjen skulle anknytas till Gällstad, men det visade sig att Grönahögs-borna hellre ville ha postadress Ulricehamn. Sedan postkunderna väl vant sig vid den nya ordningen visade det sig att de ansåg sig ha fått en god ersättning för den indragna poststationen.

Orten fick åter sitt namn i postadressen den 1 oktober 1990.

278.							
Dalstorp—Grönahög.							
. (Gångpost.)							
(Från den 2 maj 1880).							
S. Th.	—	6,0	1,3	Dalstorps poststation (Hjelmafors).....	S. Th.	4,15	—
S. Th.	9,15	—		Ölsremma stom.....	S. Th.	—	1,0
				Grönahögs poststation.....			

Grönahögs poststation stod i förbindelse med Dalstorps poststation i Hjelmafors genom en gångpostlinje förbi Ölsremma.

Ljungsarp

En extra kommunalstämma med Ljungsarps församling den 1 maj 1925 tog upp ett förslag om att begära en poststation i Ljungsarps kyrkas närhet. En skrivelse i frågan föredrogs och stämman beslöt enhälligt att skrivelsen skulle sändas till poststyrelsen. I skrivelsen, vars justering tillkännagavs i Ljungsarps kyrka den 17 maj 1925, fanns bl a följande text:

"Ljungsarps befolkning är vid anlitande av postinrättningen hänvisad till poststationen Gölingstorp, som är belägen i grannkommunen Nittorp och på ett avstånd av dryga 3 km från Ljungsarps kyrka. Då nämnda poststation inrättades, var Gölingstorp av flera orsaker - där fanns brännvinskrog, bygdens så gott som enda handelsbod av betydelse, utlämning av material för hemslöjd och månatliga s k torgdagar m m - en samlingspunkt för så gott som hela Dalstorps pastorats befolkning och platsen då synnerligen lämplig för poststation. Men av flera bidragande orsaker har Gölingstorp numera blivit en av Ljungsarps befolkning sällan besökt plats utom då postärenden uträttas. På grund av de ändrade förhållandena och den ökade postmängden har därför postverket sedan flera år tillbaka anordnat en bärpostlinje från Gölingstorp till Ljungsarps kyrkby. Fyra gånger i veckan anländer posten på ovannämnda sätt. Men då posten som vissa dagar i veckan uppgår till en vikt av omkring 20 kg, ej kan utdelas på landsvägen och ej alltid från de på ett avstånd av 5 - 7 km från kyrkan belägna byarna hämtas vid bärarens ankomst, har

kommunen sedan flera år bekostat ett slags poststation för tillfällig förvaring av ankommande och avgående post. Kommunen får sålunda år efter år för postbefordran göra en för dess vidkommande rätt kännbar utbetalning, men ändock ej komma i åtnjutande av förmånen av en verklig poststation".

Den långa skrivelsen som här blott till en del citerats, utmynnade med en hemställan om en poststation i närheten av kyrkan med daglig postförbindelse. En omfattande utredning följde, i vilken postmästare James Nelson i Ulricehamn ställde sig positiv till förslaget. Han hade vid besök i orten dock funnit en viss avundsjuka mellan grannsocknarna Nittorp och Ljungsarp. Nittorpsborna hade uttryckt oro för att poststationen i Gölingstorp kunde dras in om en poststation öppnades i Ljungsarp. Postmästaren föreslog ändå bifall till begäran om en poststation i Ljungsarp och att den dåvarande lantbrevbäraren i Gölingstorp, Maria Hildegard Edgren skulle antas till föreståndare för den nya poststationen.

Postdirektionen i Göteborg hade emellertid en annan uppfattning och gjorde en kalkyl som visade att postanordningarna i trakten redan gick med förlust. Ur yttrandet till poststyrelsen den 2 mars 1927 hämtas följande rader:

"Inom Ljungsarps socken i sin helhet uppgick folkmängden den 31 december 1926 till endast 642 personer. I själva kyrkbyn är folkmängden icke så stor att poststation för korrespondenterna därstädes kan anses vara av verkligt behov. Icke heller finnes någon industri där som kan motivera inrättande av poststation på platsen. Att förflytta poststationen i Gölingstorp till Ljungsarp kan postdirektionen inte heller finna lämpligt, enär poststationen är för omkringliggande trakter mera centralt belägen i Gölingstorp än vad fallet skulle bliva, om densamma förlades till Ljungsarp".

Hela den långa utredningen avslutades med postdirektionens hemställan till poststyrelsen att ärendet inte måtte föranleda till någon åtgärd av poststyrelsen. Så blev också fallet vid föredragningen den 18 juli 1927. Men ett år senare fattades ändå beslut om att en s k stationär lantbrevbärare skulle inrättas i Ljungsarp. Den termen ändrades senare till postombud. Postombudet i Ljungsarp

blev ett av landets tidigaste; det öppnades med 1929 års ingång men fick inte egen datumstämpel förrän 1934.

Den 4 januari 1943 skrev Einar Melander och Frans Jönsson i Ljungsarp till poststyrelsen och bad att få postombudet utbytt mot en poststation. Detta kom naturligtvis till Gölingstorpsbornas kännedom och de var inte sena att anlägga moteld på grund av rädslan för att deras poststation skulle dras in. I ett brev den 16 mars 1943 skrev några av ortens näringsidkare till poststyrelsen och framhöll särskilt följande:

- 1) Gölingstorps poststation har bestått ända sedan år 1862.
- 2) Gölingstorp är sedan sekler tillbaka centrum för Kinds Härads norra del, varför det vore beklagligt, om någon förändring beträffande poststationen skulle ske.
- 3) Gölingstorp är sedan minst ett århundrade marknadsplats med två stora marknader årligen, kända över hela södra och mellersta Sverige."

Postmästare Ernst Carlzon i Ulricehamn fann av upptagen statistik att "ifrågasatt utbyte av postombud mot poststation i Ljungsarp vara av behovet påkallat". Men han tillade att poststationen i Gölingstorp ändå behövdes och motiverade detta på följande sätt:

"Från Gölingstorp utgår nämligen lantbrevbäring till Nittorp tre dagar i veckan, vartill kommer det kringliggande lokala postområdet med ökad frekvens av korrespondenter genom att poststationsföreståndarens man bedriver platsens främsta handelsrörelse i lokal, rum i rum med poststationen."

Efter kompletterande utredning i bl a postföringsfrågan beslöt poststyrelsen den 18 februari 1944 att poststationen med namnet Ljungsarp skulle öppnas den 1 april 1944. Sedan den 1 augusti 1935 var Bertil Oskar Erik Edgren postombud i Ljungsarp. Han antogs nu till poststationsföreståndare och blev kvar till pensioneringen på dagen 23 år efter att poststationen öppnats. Därefter uppehölls befattningen på vakans till poststationens indragning med maj månads utgång 1967. Ersättningen blev utöver lantbrevbäring ett postombud med utväxling i Limmared. I dess datumstämpel fanns gravyren LIMMARED POB 2.

Postombudet drogs in i juli 1978, sedan det visat sig att det blev mycket litet utnyttjat. Det var avsett som inlämningsställe för dem som inte hade tillfälle att träffa lantbrevbäraren under dennes tur. Det fanns dock en stor kund, företaget Nowa Li, som skickade ca 3000 paket om året. Det problemet löstes genom ett särskilt avtal med posten.

Ölsremma

Efter 1875 års ingång kunde invånarna i Ölsremma annexsocken utträta sina postärenden vid poststationen i Dalstorp. När planerna för omorganisation gjordes upp i samband med att kronobrevbäringen upphörde i Älvsborgs län, blev det nämligen inte tal om att Ölsremma socknen skulle få någon egen poststation.

Men behovet växte sig starkt och vid kommunalstämman i sockenstugan den 27 februari 1903 fick handlanden Carl Pettersson i Grebbaslätt uppdraget att tillsammans med stämmans ordförande Johan Johansson ansöka hos poststyrelsen "om att få en mindre poststation förlagd inom socknen".

I den ansökan spårar man bland annat att länsgränsen mot Småland inte var något hinder för postutväxlingen. Sökandena tryckte nämligen på att inte bara många invånare i Ljungsarps socken utan även i Unnaryds socken i det angränsande häradet i likhet med dem i Ölsremma "hava ända till två nymil till närmaste poststation och därför äro i lika stort behov av att få en på närmare håll förlagd poststation".

Poststationsföreståndare Roberth Westerlund i Dalstorp framhöll i sitt remissyttrande att avståndet mellan Ölsremma kyrka och Dalstorps poststation var 8 km. Han tyckte att gångposten mellan Dalstorp och Grönahög kunde utökas från tre till fyra turer i veckan. Därigenom skulle avlämningsstället i Ölsremma, där postbudet passerade, få möjlighet att ge invånarna mera frekvent postutväxling. Kronofogde Wilhelm Svensson i Kinds och Redvägs fögderi tillstyrkte den ökade postgången men

Till Helsing Postvästaren i
Ulrichehamn ~

För anledning af från Ölsremma socken, till Helsing Generalpoststyrelsen inkomman begäran att derstädes få inrättadt en poststation, får jag lemna följande yttrande ~

Avståndet från Dalstorps poststation till Ölsremma kyrka är ungefär 8 kilometer och Ölsremma socken har härstuderat köpt francotekken för omkring 100 kronor per år. Att inrätta Landtbrevbäring emellan Dalstorps poststation till Ölsremma skulle för den lifva bra till mera nytta än som nu är, då Grönahögs postbud gör samma turer och tar Ölsremma post med sig till Ölsremma, men kommer nog att bli g så litet dyrare. Som det höpar sig mycket post på Lördagarna, så att det är för mycket för en man att bära, både Grönahög och Ölsremma post, så anses jag det vara af behöfvet att de fångö en tur till i veckan t. v. på Fredagarna, då detta skulle fördela posten, så det g blefvo så mycket på Lördagarna till nytta både för Ölsremma och Grönahög.

Dalstorps Poststation den 24 Mars 1904.
Roberth Westerlund

Dessa uppgifter lämnade poststationsföreståndare Roberth Westerlund i Dalstorp när frågan om en poststation i Ölsremma hade kommit upp.

avstyrkte liksom postmästare Johan Edvin Ljungberg i Ulricehamn inrättande av en poststation.

Under ärendets gång sade poststationsföreståndare Johan Gottfrid Kjellén i Grönahög upp sitt fyra år gamla kontrakt om att svara för gångposten mellan Dalstorp och Grönahög. Anbud infordrades och hemmansägaren Per August Fägerholm i Bohestra erbjöd sig att svara för postgången mot en ersättning av kr 1:90 per tur fram och åter, vilket var 15 öre mera än Kjellén haft. Detta accepterade poststyrelsen och med 1905 års ingång genomfördes förbättringen.

I närmare ett halvt sekel fick man vänta på sin poststation. Den inrättades den 15 februari 1952 med Gunnel Lindbjer som föreståndare. Hon fick också uppleva poststationens indragning med maj månads utgång 1975.

En effektiv lantbrevbäring blev ersättningen genom Gunnar Pettersson, vars bil blev ett rullande postkontor med utgång från Dalstorp.

Mossebo

Vid den ordinarie kommunalstämman i Mossebo den 27 mars 1888 förband sig kommunen att själv avlöna föreståndaren, om poststyrelsen gick med på att inrätta en poststation i Mossebo.

Postmästare A L Almgren i Gislaved förordade framställningen "på det varmaste" när han sände den vidare till poststyrelsen och framhöll att inga extra kostnader skulle drabba postverket, eftersom den önskade poststationen skulle ligga utmed postlinjen Svenljunga-Gislaved. Inga extra postföringskostnader skulle således uppstå. Poststyrelsen biföll framställningen och med skolläraren J H Karlén tecknades ett kontrakt, som förband honom att vara oavlönad under tre år. Poststationen inrättades den 1 juli 1888.

Karlén blev liksom efterträdaren länge vid sin post. Han skrev den 25 mars 1916 till postdirektionen i Göteborg att post, avsedd för Nossebro ofta kom felaktigt till Mossebo. Efter kontakt med postmästaren i Limmared och kommunala myndigheter i Mossebo föreslog postdirektionen att poststationen skulle döpas till Bollebo, namnet på den plats, där bl a folkskolan och därmed också poststationen var belägen.

Poststyrelsen fann emellertid att brev med slarvigt skrivna adresser skulle kunna felaktigt expedieras till Bosebo. En ny kommunalstämma i Mossebo förordade namnet Mossebolund och för detta stannade poststyrelsen i sitt beslut. Ändringen trädde i kraft vid nyåret 1918.

Karlén efterträddes enligt ett avtal i juni 1918 av Anna Sofia Andersson. Poststationen visade sig allt mindre behövlig och kunde ersättas med lantbrevbäring den 1 november 1961. I detta sammanhang avgick Anna Sofia, då 65 år gammal. Hon fick s k årligt understöd på 1248 kronor från postverket. Något ordnat pensioneringssystem hade ännu inte införts för avtalsanställd personal.

I 6) 1560
+ 7) 160

V.P.M.

Ang. namnförändring av Mossebo

Mil.H.

Pd i V.D.: Det lären icke finnas utsikt att kunna
förbygga namnförvälling mellan Mossebo och
Kossebo.

Pri i Linnared: Förslår Bollebo eller Ylen
Kyrkoherden Skelleberg: Bollebo (möjligen Ylen).

Befolk. fördrar Bollebo.

Post Mossebo: Bollebo, mest lämpligt

Kommunalstämman: Av de ifrågasatta namnen
Kinds Mossebo och Bollebo fördrages det
sistnämnda.

Pd i V.D. Lemställer att post benämnas
Bollebo (obs! dock Bollebygd, Borsebo).

Gps. avolyg Bollebo; ifrågasätter Ylen

Kommunalstämman: Då marken Bollebo ^{erhövs}
Kinds Mossebo kunnat godtagas förslås
Mosseboholund. Vill ej att post skall
heta Ylen.

Kyrkoherden förslår Dufvetorp (efter namn-
net på det ställe där post är belägen).

Anstyrker nu även "Ylen" em
hela försam. är emot det namnet.

V.D. förslår Mosseboholund.

Denna promemoria gjordes upp av poststyrelsen när beslut skulle fattas
om eventuell namnändring av poststationen i Mossebo.

Da jag skrifvit på en lista till
förmån för vår poststättjens kvar
blifvande på Haglund, lämnar jag
härmed upplysning om huru därvid
gätt till viga.

Listan sändes mig af nuvarande
Poststättjensföreståndaren med bejä-
van att jag skulle skriva på densam-
ma, jag skref emellertid ej på listan
då men sedan kom poststättjens
föreståndaren sjelf och bad mig att
skrifva på listan, och för hans skull
och ej af särskildt intresse för post-
stättjens kvarblifvande på Haglund
tecknade jag då mitt namn på
listan

Dalstorp den 5/4 1905

Ida Melander

får vi
från
ohny
ka vi
å tre
ra till

min-
d vil-

or att
nöjda
i kvar
bevis
o An-

er det
a det
e när
□

Ärendet om eventuell flyttning av poststationen i Dalstorp fick efter
hand många bilagor.